

«Ιατρικές διδακτορικές διατριβές στα ελληνικά κατά την εποχή του Νεοελληνικού Διαφωτισμού».

20ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο, Αθήνα 1994
Τόμ. Περιλήψεων, σελ. 12

Σκοπός της μελέτης είναι να παρουσιασθούν οι ιατρικές διδακτορικές διατριβές που εκδόθηκαν στην ελληνική γλώσσα κατά την εποχή του Νεοελληνικού Διαφωτισμού. Ερευνήθηκαν τα 28 ελληνικά ιατρικά βιβλία της ανωτέρω εποχής και διαπιστώθηκε ότι τρία εξ αυτών είχαν κατατεθεί ως διδακτορικές διατριβές σε Ιατρικές Σχολές της Ευρώπης.

Συγκεκριμένα, η πρώτη διατριβή ήταν του ιατρού Θωμά Μανδακάση (1709-1796) με τίτλο « Όμοια των ελλειπόντων ομοίων ιάματα», Λειψία 1757, η οποία τυπώθηκε στα ελληνικά και λατινικά και είχε την εποπτεία του καθηγητού της Ιατρικής Σχολής Jo. Ernest Hebenstreit (1703-1757). Μάλιστα, η διατριβή του Μανδακάση θεωρείται ως το ελληνικό βιβλίο της εποχής του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, όπου, για πρώτη φορά, αναφέρονται τα ερυθρά αιμοσφαίρια του αίματος, ογδόντα χρόνια μετά την πρώτη τους παρατήρηση.

Η δεύτερη διατριβή ήταν του ιατρού Δημητρίου Καρακάση (1730-1804) με τίτλο «Περί της φλεβοτομίας, ως ουκ αεί αναγκαίας εν τοις οξέσιν άμα και κακοηθέσι πυρετοίς», Άλλη 1760, τυπωμένη ελληνικά και λατινικά και είχε την εποπτεία του καθηγητού Andrea Elia Buechner (1701-1769).

Η τρίτη διατριβή ήταν του ιατρού Ιωάννου Σεραφείμ, η οποία στα γαλλικά υποστηρίχθηκε στην Ιατρική Σχολή του Παρισιού, στις 25 Ιουλίου 1815, και την ίδια χρονιά μεταφράστηκε και τυπώθηκε στα ελληνικά με τίτλο «Διατριβή περί των εν γένει χολερικών πυρετών» από τον ιατρό Γεώργιο Κοζάκη Τυπάλδο (1790-1867). Στην αρχή της διατριβής μνημονεύονται τα ονόματα των 24 καθηγητών της Ιατρικής Σχολής του Παρισιού με τους εξεταστές της διατριβής.

Συμμερασματικά μπορεί να λεχθεί ότι κατά την εποχή του Νεοελληνικού Διαφωτισμού η επιστημονική ιατρική γνώση με τη μορφή της διδακτορικής διατριβής μόνο με τρεις διαπερνά στον ελληνικό χώρο, ενώ είναι γνωστό πως αρκετοί Έλληνες ιατροί είχαν τυπώσει τις διδακτορικές τους διατριβές σε ξένη γλώσσα.

